

Pyhäkön Lamppu

Helgedomens Lampa

1 / 2019

"Eikä Jumalan lamppu ollut vielä sammunut"

1. Sam 3:3

Sana tuli kuvaksi s. 2

Miksi me rukoilemme? s. 9

Konstigt med konst i kyrkans rum? s. 12

SANA TULI KUVAKSI

✍️ Juhana Pohjola

Mitä on jäänyt mieleen varhaislapsuuteni kirkkomatkoista? Muistan kirkon tuoksun, juhllaisen tunnelman ja erityisesti alttaritaulun. Kristus astuu ulos haudasta kuoleman voittajana. Se on syöpynt sisälle tajuntaani. Saarnoista en muista mitään, kirkkokuorosta jotakin. Niin ja muistan vielä vakiokysymyksen äidilleni: Onko tämä jo loppuvirsi?

Elämme kuvien ja videoklippien maailmassa. Visuaalinen pommitus on jatkuvaa. Kuvat ovatkin meille luontaisesti helppoja ja nopeita tapoja vastaanottaa viesti. Me omaksumme uusia asioita muodostamalla niistä sisäisesti kuvia itsellemme. Siksi sanalliset kertomukset ovat myös meille vetoavia, koska niissä mielemme filmituotanto toimii hyvin.

Mutta kuva painautuu tarinaakin nopeammin tajuntaamme. Internetin ja viestinnän nopeatempoisessa maailmassa kuvat ovat avaimia ihmisten mieliin. Kuka ehtisi ja viitsisi lukea pitkiä selostuksia. Kuvat myös koskettavat sanoja kokonaisvaltaisemmin ihmisen sekä tietoa että tunnepuolta. Ne koukuttavat vaivattomuudellaan, esteettisyydellään ja tunteisiin vetoavuudellaan. Siksi tekstien osuudet ruudulla ja paperilla pienenevät ja kuvien kasvavat. Kasvattajat tuskaikevatkin yhä vähemmän aikaa ja vaivaa lukemiseen satsaavien nuorten kanssa.

On kuitenkin paljon asioita, joissa tuhat ja yksi sana kertovat enemmän kuin yksi kuva. Mitä vaikeampaa, yksityiskohtaisempaa ja täsmällisempää viestiä haluaa välittää, sitä varmemmin täytyy käyttää sanoja. Kuva on alttiimpi monitulkinnaisuudelle kuin kirjoitettu teksti. Jumala valitsi ennen muuta sanan välineeksi ilmoittaa ja lahjoittaa itsensä. Hän on antanut kirjoitetun sanansa. Sanaa saarnataan. Usko syntyy

kuulemisesta. Kristuksessa Sana on kuitenkin tullut lihaksi. Siksi kristillisessä kirkossa ei nähdä riitaa korvan ja silmän eikä ymmärryksen ja kokemuksen välillä. Molemmat ovat Jumalan lahjoja. ”Mikä on alusta ollut, minkä olemme kuulleet, minkä omin silmin nähneet, mitä katselimme ja käsin kosketimme, siitä me puhumme: elämän Sanasta.” (1. Joh. 1:1)

Kirkkorakennuksia ei koskaan ole ymmärretty vain luentosaleiksi tai koontumistiloiksi. Eivät ne liioin ole vain esteettisiä elämyseskuksia, vaikka vanhat kirkot vetävätkin kauneudellaan ja taideteoksillaan puoleensa pakanoitakin. Herran huone, liturgiset esineet ja taide tai niiden puute ovat mitä suurimmassa määrin teologisia ratkaisuja. Ne viestittävät, mikä uskossamme on meille keskeistä.

Luterilainen kirkkosali rakentuu aina kolmen asian ympärille: saarnatuolin, alttarin ja kastemaljan. Näiden ääreen me kokoonnumme. Ne tulisikin olla kaikkien seurakuntalaisten nähtävillä, koska niistä me elämme. Saarnan, ehtoollisen, ripin ja kasteen kautta Pyhän Henki pitää meidät Kristuksen kirkon yhteydessä.

Kirkkotaiteella on myös tärkeä merkityksensä. Ne ovat saarnaa silmillemme. Jos joku pitää rakkaistaan valokuvaa lompakossaan muistaakseen heidät eron ja poissaolon hetkellä, liturginen taide avaa silmillemme messussa Jumalan näkymättömän läsnäolon. Jumalan sana tuo Jumalan läsnä olevaksi. Liturgiset maalaukset,

tekstiilit, esineet ja symbolit puolestaan muistuttavat taivaan läsnäolosta ei vain ymmärryksellemme vaan myös tunnollemme. Siksi ne musiikin tavoin painautuvat meidän sisimpäämme, syventävät kuultua sanaa ja jäävät syvälle muistiimme.

Lähetyshiippakunnalla ei ole omia kirkkotiloja, mutta vuokratiloissammekin on mahdollisuus kaunistaa Herran huone uskoa rakentavilla kuvilla ja symboleilla. Ne piirtyvät pysyvästi niin pienten kuin suurten sielunmaisemaan.

Miten Kristuksen pyhyden ja armon läsnäolon todellisuus voisi tulla rikkaammin kuvatuksi kodissasi ja seurakuntakodissasi?

NUORET TEOLOGIT KOKOONTUIVAT KOINONIAAN

✍️ Timo Marttinen 📷 Samuli Siikavirta

Helmikuun toisena viikonloppuna (8.–10.2.) järjestettiin Helsingin Koinonia-keskuksessa järjestyksessään kahdeksas Network of Young Lutheran Theologians -konferenssi, tuttavallisemmin NYLT. Kokoumisiin saapui noin 35 nuorta pastoria tai teologia eri puolilta maailmaa. Suomalaisten lisäksi läsnä oli ihmisiä ainakin Ruotsista, Norjasta, Romaniasta, Isosta-Britanniasta, Saksasta ja Yhdysvalloista. Moni näistä maista onkin isännöinyt NYLT-konferensseja menneinä vuosina.

Konferenssiviikonloppujen tarkoituksena on tarjota nuorille Raamattuun ja luterilaiseen tunnustukseen sitoutuneille pastoreille ja teologeille mahdollisuuksia verkostoitua muiden tunnustuksellisten kirkkojen teologeihin.

- NYLT-konsepti syntyi kesällä 2011 tarpeesta luoda verkostoja luterilaisten kesken ympäri Eurooppaa. Työ haluttiin aloittaa teologian opiskelijoiden keskuudessa kahdesta syystä. Toisaalta opiskelijoilla on keskimäärin työssäkäyviä enemmän aikaa osallistua tämän kaltaisiin tapahtumiin. Toisaalta teologian opiskelijoiden parissa tehtävä työ on hedelmällistä, sillä he ovat kirkkojensa tulevia työntekijöitä, kertoo NYLTin syntymävaiheista pastori Sebastian Grünbaum.

KRISTILLINEN TOTUUS TOTUUDENJÄLKEISESSÄ AJASSA

Viikonloppuun ohjelma koostui keskustelevista sessioista, yhteisistä ruokohetkistä, ruokailuista ja vapaa-muotoisemmasta yhdessäolosta. Varsinaisissa sessioissa oli alustuksia, mutta paljon konseptissa on tarkoituksellisesti jätetty tilaa ryhmissä keskustelulle. Keskustelun tarkoituksena on paitsi verkostoitua myös tutustua muiden tunnustukselle uskollisten luterilaisten kirkkojen elämään eri puolilla Eurooppaa.

Tämän vuoden keskusteluteemana oli muun muassa totuuden luonne. Kun kristillisiä uskomuksia pidetään lähinnä mielipiteinä, totuudesta puhuminen on tärkeää. Tärkeää on myös miettiä, kuinka oikea usko Jumalan sanasta perimmäisenä totuutena voidaan välittää eteenpäin maailmassa, jossa kilpailevia

totuuksia on monia ja niitä saatetaan pitää samanarvoisina.

Uudet ja vanhat ystävät houkuttelevat mukaan

Jo muutaman vuoden ajan vakiokasvona viikonlopuissa on ollut Lutheran Church—Missouri Synodin Euraasian lähetystyöstä vastaava pastori James Krikava.

- Missouri-synodilla on halu tukea tämänkaltaisia tapahtumia, joissa luterilaiset kirkot ympäri Eurooppaa kokoontuvat yhteen. Tällainen tapahtuma voi olla myös luomassa tulevaisuudessa tarpeellisia kontakteja lähetystyötä ajatellen, Krikava kuvailee.

Monet ovat osallistuneet NYLT-konferenssiin jo useita kertoja. Kyselyjen perusteella kerta toisensa jälkeen paikalle houkuttelevat paitsi laadukas ohjelma keskusteluineen myös vuosien varrella

saadut tuttavat ja ystävät.

- Muiden tunnustuksellisten kirkkojen teologeihin ja pastoreihin tutustuminen rikastuttaa omaa näkemystä. Konferenssissa käyminen muistuttaa myös siitä, ettemme ole yksin luterilaisen uskomme kanssa, Saksasta neljättä kertaa osallistuva Tobias Schülze tiivistää.

NYLT-tapaamisessa nuoret luterilaiset teologit ja pastorit jatkoivat verkostoitumista. Ensimmäinen NYLT oli Helsingissä v. 2012.

Pyhäkön lamppu 1 / 2019

2 Sana tuli kuvaksi

3 Nuoret teologit kokoontuivat Koinoniaan

4 Antti-Jussi Koponen tutkii tapoja välittää Kristusta

6 Kirkkotaidetta? Kyllä! Mutta miten niin?

8 Kirkkotaidetta kirkkoihimme: miksi ja miten?

9 Miksi me rukoilemme?

10 Väinojen ubrien muistopäivä

11 Vitsaukset

12 Konstigt med konst i kyrkans rum?

14 Apupappina Englannissa

15 Hartaus

16 Pala Taivasta - pala taiteilijaa

Kannen kuva:

Christ Acheiropoietos (Made without hands)

A 12th-century Novgorod icon from the Assumption Cathedral in the Moscow Kremlin

ANTTI-JUSSI KOPONEN TUTKII TAPOJA VÄLITTÄÄ KRISTUSTA

Antti Leinonen

Tavanomaisesti olen aloittanut uuden kuvan suunnittelun lukemalla evankeliumin sekä siihen liittyvän opetuksen luterilainen.net -sivustolta, kertoo Antti-Jussi Koponen viikoittaisen kirkkovuoden kuvan työstämisestä.

- Tätä on seurannut muiden aiheita selittävien opetusten tutkiminen. Saadessani alustavan ajatuksen luonnostelen sen paperille muistiinpanoksi. Jos idea miellyttää silmää, jatkan kehittelyä lyijykynällä, kunnes totean kuvan kyllin selkeäksi niin sisällöllisesti kuin esteettisesti.

Haastattelijan silmään Antin tekemät kuvat näyttävät kertovan tarinan. Ne myös asettavat asioita toisiaan vastapäätä. Miten taiteilija itse luonnehtii kuviansa?

- Kuvassa asiat ovat yhtäaikaan esillä. Tämä mahdollistaa rinnastamisen ja vuoropuheluun asettamisen. Vuoropuhelu voi olla monenlaista. Olen esittänyt Vanhan ja Uuden testamentin yhtymäkohtia sekä eroja. Saatan pyrkiä kuvaamaan lain ja evankeliumin tai kirkastamaan Kristusta pahuuden taustaa vasten. Kuvajakoa voi hyödyntää kerronnallisesti; mitä oli ennen, mitä jälkeen.

OPINTOJA TAITEIDEN TIEDEKUNNASSA

Koposen taiteelliset lahjat ovat tulleet Rovaniemen seurakuntaväelle tutuksi. Antin piirroksia on ilmestynyt ihmisten saamiin kortteihin, vieraskirjoihin ja vaikkapa lapsille annettuihin paperilappusiin. Opinnot Rovaniemen yliopistolla taiteiden tiedekunnassa ovat tutustuttaneet Antin teknisempiinkin apuvälineisiin. Vuonna 2001 matka vei "Lapin pääkaupunkiin" graafista suunnittelua opiskelemaan.

- Paikka ei tosin tuntunut minulle sopivimmalta, Antti toteaa. Ensimmäisistä hakemani paikka Kuopion

Antti-Jussi Koponen tekee luterilainen.net -sivuston kirkkovuoden kuvia nyt kolmatta vuotta. Tekninen prosessi on nopeutunut, mutta näkökulman löytäminen vaatii aikaa sanan äärellä.

Muotoiluakatemiaan estyi. Onnistuin pääsykokeissa kaatamaan vesilasin akvarellieni päälle.

Rovaniemellä opinnot etenivät kuitenkin rivakasti.

- Teoreettisen opetuksen rinnalla yliopisto tarjosi eväitä työmaailmaan. Opiskelujen loppusuoralla pääsin harjoittelun kautta tutustumaan lehtitaloihin, joissa jatkoin palkkolisena opiskelun ohessa.

Valmistumisen jo kangastellessa edessä matkaan ilmestyi mutkia.

- Työn hektisyys ja kokemus, etten löytänyt omiin tavoitteisiini laadussa, saivat miettimään, olinko sittenkään valmistumassa omalle alalleni. Samaan aikaan sain yliopistolta tarjouksen tohtoriopintoihin. Ne kuitenkin kaatuivat, kun pääsyehtona ollut pro gradu jäi valmistumatta. Suoritusrimani oli kohonnut pilviin.

Näissä mutkissa Antin – matkan varrella kadonnut – seurakuntapolku sai löytyä uudelleen.

- Kotona esillä ollut usko ja turvautuminen Jumalaan olivat kulkeneet mukani koko ikäni. Rovaniemelle muuton

ja nopean valmistumisen tavoittelussa kristillisyyden alkoi jäädä jalkoihin. En ollut Lapissa hakeutunut säännöllisesti seurakuntaan. Aloin kaipaamaan yhteyttä, jossa löytäisin uudelleen sisäisen rauhan. Sen koin kadonneen suunnitelmieni murentuessa.

Tutkimusmatka Rovaniemen hengelliseen kenttään tuotti tuloksen. Vuonna 2010 lehdestä silmään sattunut piispa Matti Väisäsen haastattelu piti sisällään tiedon Luther-säätiön messujen alkamisesta paikkakunnalla. Koponen on ollut kantavia voimia Stefanoksen luterilaisessa seurakunnassa, toimien muun muassa seurakuntaneuvoston puheenjohtajana.

- Ehkä luontevimmin koen toimineeni viestintävastaavan roolissa, Koponen mainitsee. Kyseisessä tehtävässä olen voinut hyödyntää visuaalista osaamista esimerkiksi taittamalla ja kuvittamalla seurakuntakirjettäme.

TAITEEN LAHJAT JUMALAN KÄYTÖSSÄ

Uskonpuhdistuksen juhlatuokkien suunniteltiin luterilaisen nettisivuston

Antti-Jussi Koposen kirkkovuosikuva 1. sunnuntaille joulusta.

avaamista. Haastattelija suositti Stefanoksen seurakunnan omaa taiteilijaa kuvittamaan sivustoa. Antin osaaminen on palvellut luterilainen.net -sivuston lisäksi Kuopiossa, jonne on valmistunut Koposen tekemä alttaritaulu Lähetyshiippakunnan seurakuntaan. Taiteiluvie kovasti aikaa sairaanhoitajan opintojen ja työnteon ohessa. Miten motivaatiota riittää?

- Suostuminen kirkkovuoden kuvien tekemiseen ei ollut vaikeaa, Koponen vakuuttaa. Koin sen vastauksena rukoukseeni, että voisin kuvantekijänä tarjota lahjani Jumalan käyttöön. Saan välittää niitä opetuksia ja ymmärryksen hetkiä, joita olen itse saanut ottaa vastaan Lähetyshiippakunnassa.

- Kirkkovuoden kuvien tekeminen on rakentanut minua monella tapaa, Antti jatkaa. Eräs merkittävä anti on ollut kuvittamisen myötä herännyt uudenlainen kiinnostus kristillisen taiteen kenttään.

Koponen puhuu eri aikakausille tyypillisestä kuvallisesta ilmaisusta. Se on nähtävissä kristillisessä taiteessa.

- Kiinnostavaa on tutkia vaikkapa renessanssia. Antiinkin kuvaston ja tieteiden nousu vaikuttivat niin, että pyhänkin kuvaaminen altistettiin luonnonlaeille. Esimerkiksi pyhimyskehät saivat materiaalsen olemuksen ja mukautuivat perspektiiviin.

KRISTILLINEN KUVA OHJAA SYVEMMÄLLE SANAAN

Kuvataiteen nykytilasta Antti nostaa esiin tulkinnallisen avoimuuden, mediaraajojen ylittämisen ja tyylien vapaan yhdistelyn sekä uuteen asiayhteyteen asettamisen. Konkreettisenä esimerkkinä pohdiskelu etenee Suomen ev.lut. kirkon hiljan vihityn piispan hiippaan, jota koristaa Pietarin risti.

- Asusteen suunnittelija perusteli ylösalaisin käännettyä ristiä taitelijan vapaudella, esteettisillä syillä ja luottamuksella siitä, että ihmisillä on kykyä tunnistaa ristin alkuperäinen, kristillinen sisältö, eli Pietarin ristiinnaulitseminen pää alaspäin.

Vaikka ristin valinta herätti keskustelua, Koponen kannattaa harkittua taiteellista vapautta myös kristillisessä taiteessa. Hän viittaa internetistä löytyvään Bible Project -materiaalin, jossa kuvailmaisuus auttaa Raamatun maailmaan sukeltamista. Miten vapaus ja vastuu kohtaavat?

- Kristillisen taiteilijan vastuualueena miellän sen, että kuvalliset ratkaisut alistetaan palvelemaan kristinuskolle myönteisen viestin välittämistä, Koponen miettii. Jos vastaanotossa jää lopulta pääällimmäiseksi hämmennys siitä, mikä on kuvan suhde kristinuskoon, niin voidaan kysyä, miten onnistunut teos kristillisenä taiteena on.

Tarkoitus ei kuitenkaan ole tehdä kuvasta yksitasoista, ilmeistä tai tylsää.

- Sanoman välittämisen ei tarvitse olla suorasukaista tai alleviivaavaa. Kristillinen taide voi puhutella esteettisyydellään ja monitasoisuudellaan. Kuva voi kutsua pysähtymään, jotta sisältö saisi avautua ajan myötä. Sitä ei siis ole tarve ymmärtää välittömästi. Teos voi ohjata mietiskelyn ja rauhoittumisen kautta, ajan kanssa, syvemmälle sanaan.

PIIRRETTY MIETISKELY

Jo lapsuuden ajalta kuvat ja piirtäminen ovat olleet Koposelle ajattelun välineitä. Vaikka pienen Antin hienomotorisista taidoista oltiin varhaislapsuudessa huolissaan, löytyivät piirtämisen ulottuvuudet peruskoulun ja kuvataidekoulun myötä.

- Yksi varhaisista lapsuuden muistotani on, että tutkin vuoteeni yllä katopaneelien puunsyitä. Kuvittelin ne hahmoina, jotka vaihtelevat sudesta pilvilampaisiin, muistelee Koponen. Piirtäminen tarjosi vähitellen luonnollisen tavan jäsentää ajatuksia. Tarpeen tullen se oli keino kadota paperin maailmihin, jos hiljainen luonteeni kaipasi joskus hengähdystaukoa maailmasta.

Antin töitä katsellessa tulee edelleenkin mieleen, ettei kyse ole vain tilanteen pysäyttävästä still-kuvasta. Olisiko kyseessä piirretty mietiskely? Kirkkovuoden kuvat viimeistellään piirto-ohjelmalla.

- Ohjelma mahdollistaa muotojen viilaamisen sekä erilaisten väriyhdistelmien testaamisen kätevästi, Koponen huomauttaa. Ensimmäisiä kirkkovuosikuviani luodessa en pitäytynyt tiukasti tietynlaisessa kuvakielessä, vaan tein eri kuvissa tyyllisiä kokeiluja. Hain ilmaisuja, joka olisi visuaalisesti tehokas. Ajan myötä olen todennut toimivaksi käyttää pelkistettyjä väripintoja ja muotoja. Ratkaisu on palvellut ennen kaikkea sanoman välittämistä.

Suppea tila ja vaikkapa kännykän näytöltä kuvan katselu vaativat pelkistämistä. Antti-Jussi Koponen pitää tätä mahdollisuutena sanoman korostamiseen.

- Yksityiskohtien riisuminen on mahdollistanut, että asiat tulevat visuaalisesti lähemmäksi toisiaan. Vaikkapa pyöristetty pää ja aurinko auttaa synnyttämään eräänlaisen kuvallisen väitteen: Kristus on aurinko.

KIRKKOTAIDETTA? KYLLÄ! MUTTA MITEN NIIN?

☞ Harri Huovinen Wikimedia Commons

Moni suomalainen kristitty on kasvanut aikana, jolloin kirkkoarkkitehtuurissa suosittiin varsin pelkistettyä ilmaisua. 1900-luvun funktionalistisessa ilmapiirissä kirkkoja suunniteltiin lähinnä palvelemaan käytännön tarkoitustaan, seurakunnan koontumista. Koristeellisuus ja kuvien käyttö sen sijaan karsittiin minimiin. Näin maamme rakennettiin lukuisia kirkkoja, jotka geometrisessä yksinkertaisuudessaan ovat kauniita mutta lähes kuvattomia ja luentosalimaisia.

Toisaalta lukuisat vanhemmat luterilaiset kirkot on pohjakaavastaan alkaen suunniteltu symboloimaan klassisia kristillisiä opetuksia. Sisältäkin ne on usein varustettu maalauksilla ja veistoksilla, jotka kuvaavat Raamatun henkilöitä ja tapahtumia.

Tällainen traditioiden kahtalaisuus herättää kysymyksen: miten meidän seurakunnissamme tulisi suhtautua kuvallisuuteen sekä kuvien käyttöön jumalanpalveluselämässä?

VANHAN TESTAMENTIN KUVAKIELTO JA SEN SYYT

Kirkollisen kuvankäytön niukkuudelle on haettu perusteluja paitsi estetiikasta myös Raamatusta. On muistutettu Vanhan testamentin kuvakiellosta: ”Minä olen Herra, sinun Jumalasi, joka vein sinut pois Egyptin maasta, orjuuden pesästä. *Älä pidä muita jumalia minun rinnallani. Älä tee itsellesi jumalankuvaa äläkä mitään kuvaa, älä niistä, jotka ovat ylhäällä taivaassa, älä niistä, jotka ovat alhaalla maan päällä, äläkä niistä, jotka ovat vesissä maan alla. Älä kumarra niitä äläkä palvele niitä.*” (2. Moos. 20:2–5a)

Tekstistä käy ilmi, että kuvakiellon päätarkoituksena oli varjella Jumalan kansaa epäjumalanpalveluksesta, siis kumartamasta tai palvelemasta kuvia. Kirkkoisä ja kuvanteologian uranuurtaja Johannes Damaskolainen (n. 655–750) alleviivaa juuri tätä seikkaa. Hän antaa ymmärtää, että ihmisten tekemät kuvat kuuluvat luotuisuuden piiriin. Luotua ei kuitenkaan saa palvella Luojan sijasta;

ainoastaan Luojaa itseään tulee palvella ja kumartaa.

Damaskolaisen mukaan toinen syy kuvakiellon antamiseen on Jumalan omassa olemuksessa: Jumala on yksi, kaiken alku, aluton, luomaton, tuhoutumaton ja kuolematon, iankaikkinen ja ainainen, käsittämätön, ruumiiton, näkymätön, kuvaamaton, muodon rajoittamaton, yksi yliolennollinen olemus, ylijumalallinen jumaluus kolmessa persoonassa, Isässä, Pojassa ja Pyhässä Hengessä. Vastaavalla tavalla Jumalasta puhuu myös luterilainen tunnustus: ”on olemassa yksi ainoa jumalallinen olemus, jota kutsutaan Jumalaksi ja joka on Jumala, ikuinen, näkymätön [lat. *incorporeus*, suom. ruumiiton], jakamaton, ääretön voimassaan, viisautessaan ja hyvyydessään, kaiken näkyvän ja näkymättömän luoja ja ylläpitäjä.” (Augsburgin tunnustus I:2) Damaskolaisen mukaan juuri siksi, että Jumala on ruumiiton, aineeton, kuvaamaton ja näkymätön, hänestä on mahdotonta tehdä kuvaa.

LUOTU VOIDAAN KUVATA

Kuvien käyttöä voidaan kuitenkin tarkastella myös positiivisemmasta näkökulmasta. Vaikka Vanhan liiton kuvakiellon tarkoituksena oli varjella kultillisten jumalankuvien käyttämiseltä, sitä ei kuitenkaan annettu kaikkien kuvien kertakaikkiseksi kieltämiseksi. Jumalan näkyvää luomistyötä oli ja on mahdollista kuvata ihmiskäsin tehtyjen luomusten välityksellä.

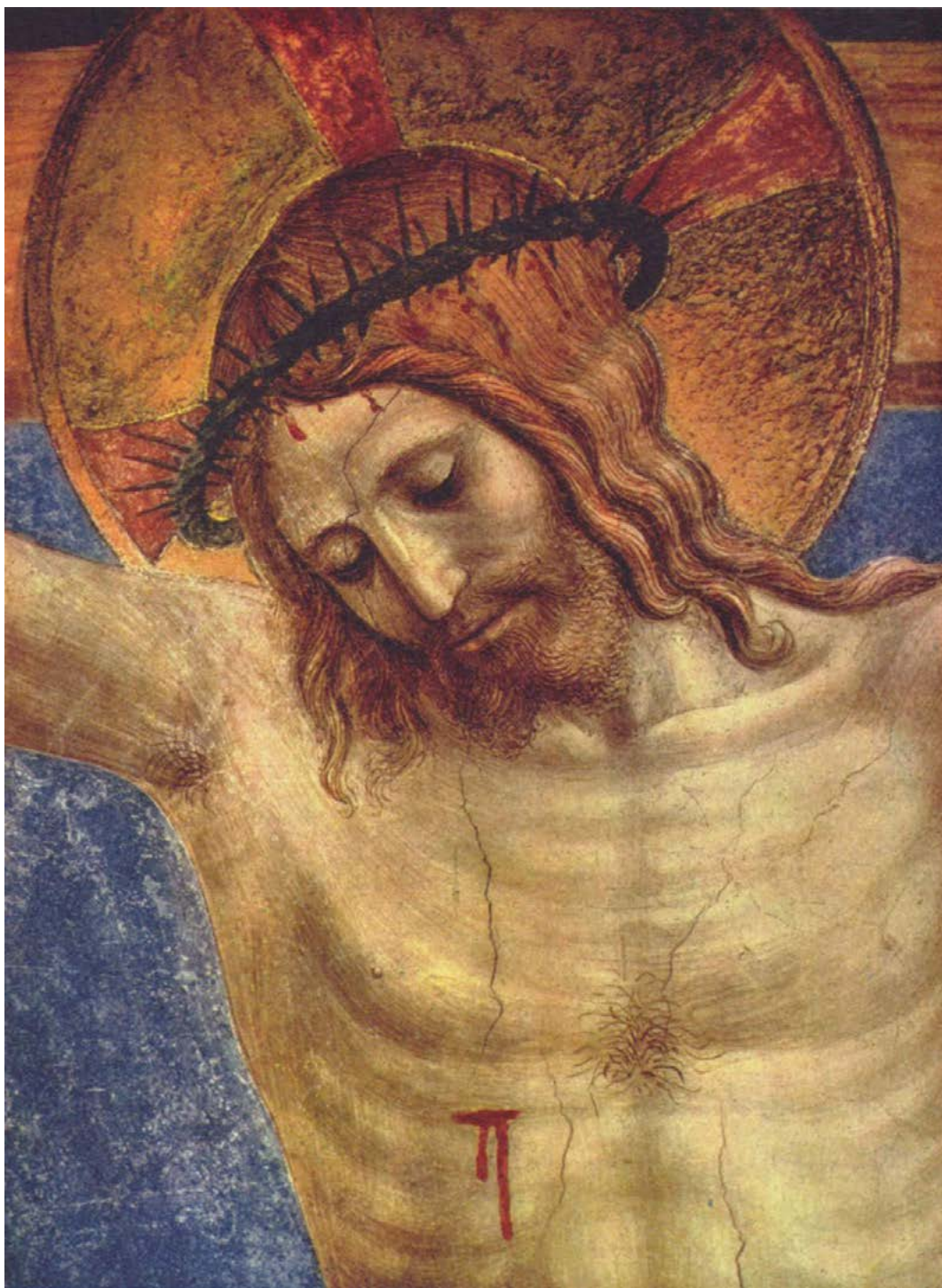
Jumala itse antoikin Moosekselle käskyn tehdä kuvia Israelin pyhäkköön, esimerkiksi kaksi kultaista kerubia liitonarkin päälle (2. Moos. 25:18–22) sekä mantelinkukkien kuvia kultaiseen lamppuun (2. Moos. 25:31–36). Myöhemmin hän käski tekemään myös käärmeen kuvan, johon katsomalla myrkkykäärmeiden kautta rangais- tut israelilaiset pelastuivat (4. Moos. 21:8–9). Yhtäkään näistä kuvista ei tietenkään ollut tarkoitettu palvottavaksi. Siksi hurskas kuningas Hiskia myöhemmin löikin Mooseksen tekemän

vasikäärmeen palasiksi, kun kansa oli alkanut polttaa sille uhreja (2. Kun. 18:4).

INKARNAATIO MAHDOLLISTAA JUMALAN KUVAAMISEN

Luodun kuvaamiseen liittyy myös toinen tärkeä näkökohta: Jumalan Pojan lihaan tuleminen tekee Jumalan kuvaamisen mahdolliseksi. Poika on toki ”näkymättömän Jumalan kuva, esikoinen ennen kaikkea luomakuntaa” (Kol. 1:15). Yhtäältä on kyllä niin, ettei ”kuukaan ole Jumalaa milloinkaan nähnyt, mutta toisaalta ainokainen Poika, joka on Isän helmassa, on hänet ilmoittanu” (Joh. 1:18). Kirkko tunnustaakin uskonsa Jumalan ainosyntyiseen Poikaan, ”joka on samaa olemusta kuin Isä ja jonka kautta kaikki on saanut syntynsä”, mutta joka sitten myös ”meidän ihmisten ja meidän pelastuksemme tähden astui alas taivaasta, tuli lihaksi Pyhästä Hengestä ja neitsyt Mariasta ja syntyi ihmiseksi”. Inkarnaatiossa luomaton Poika Jumala tuli luomansa maailman piiriin sekä omaksui ihmisyyden ruumiineen kaikkineen. Näin hän, näkymätön Jumala, tuli ihmisten nähtäväksi, katseltavaksi ja käsin koskettavaksi (1. Joh. 1:1). Sen vuoksi hänet on myös mahdollista kuvata kuvissa. Kristuksesta tehdyt kuvat eivät pyrikään esittämään näkymätöntä Jumalaa, vaan aineellisuuteen pukeutunutta, ihmiseksi tullutta Jumalan Poikaa. Johannes Damaskolainen opettaa: ”Onhan selvää, että kun näet ruumiittoman, joka on tullut sinun tähtesi ihmiseksi, silloin teet ihmismuodon kuvan. Kun näkymätön tulee lihassa näkyväiseksi, silloin teet näkyväisen kaltaisen kuvan. Kun hän, jolla ei ole ruumista, ei muotoa, ei ainetta, ei määrää eikä suuruutta oman luontonsa suurenmoisuuden takia, vaikka hänellä olikin Jumalan muoto, ottaa orjan muodon ja yhdistyy siihen aineeltaan ja määrältään ja pukeutuu ruumiiseen, silloin piirrä tauluihin ja pane näytteille hänet, joka suostui nähtäväksi. [...] kuvaa kaikki niin sanoin kuin väreinkin.”

KUVIEN KÄYTTÖ JA SEURAKUNNAN OPETUS

Raamattu ja kristillinen perinne eivät siis aseta estettä raamatullisten kuvien kristilliselle käytölle seurakunnan jumalanpalveluselämässä. Uudessa testamentissa ei tosin ole tarkkaa linjausta siitä, millaista kuvien käyttö voisi käytännössä olla. Tämä asia voitaneenkin ratkaista paikallisseurakunnassa kristillisen vapauden ja rakkauden hengessä.

Jos kirkolliseen kuvan käyttöön liittykin tietty vapaus, on samalla syytä

todeta, että kuvallisuuden kertakaikkisen kieltäminen tai rajoittaminen eivät olisi aivan neutraaleja ratkaisuja nekään. Myös kuvattomuus kantaa mukanaan omia viestejään. Jumalan kuvaksi luotu, silmillään näkevä ihminen tulkitsee kuvien välttämisen helposti – joskin ehkä tiedostamatta – opetuksesi luotuisuuden ja ruumiillisuuden vähempiarvuisuudesta, pahimmillaan itsensä Kristuksen lihaantulemisen vähättelemisestä. Sama toimii myös toisin päin: tällainen teologia johtaa usein kuvallisuuden vähättelemiseen. Ei lieneäkään sattumaa,

että kirkon historiassa kuvia on kartettu juuri siellä, missä opetus on painottunut ylihengellisesti, väheksynyt Jumalan näkyvän luomistyön merkitystä sekä ohjannut etsimään Kristusta muualta kuin luomisen piiriin kuuluvista armonvälineistä.

Jotta emme saattaisi tulevia sukupolvia omaksumaan tällaista ajattelua, olisi toivottavaa, että vanhan kirkon ja uskonpuhdistuksen opettajia seuraten viljellisimme hyvää ja kaunista kristillistä kuvastoa kirkkotiloissamme. Pelkistettykin sakraalitila voitaisiin kohtuullisella vaivalla saada syvälisemmin saarnaamaan ristiinnaulittua Kristusta seurakunnan silmille. Esimerkiksi tyhjän ristin sijaan olisi mahdollista käyttää krusifiksia, jossa Kristuksen ruumis on naulittuna ristiin (vrt. 1. Kor. 1:23). Juuri krusifiksi tai jokin muu Kristusta esittävä kuva voi auttaa kristikansaa aivan käytännössäkkin luomaan silmänsä ”uskon alkajaan ja täyttäjään, Jeesukseen” (Hepr. 12:2a). Alttarin lisäksi myös saarnatuoli ja lukupulpetti voitaisiin pukea liturgisiin tekstiileihin, joiden kuvasto ja värit puhuvat kirkko-

vuoden ajankohtaan liittyvistä raamatunkohdista ja Jumalan pelastustesteistä. Mikäli kirkkosalissa olisi mahdollista käyttää muitakin raamatullisia kuvia – vaikkapa siirrettävää alttaritaulua – sitä rikkaammin se saataisiin muistuttamaan seurakuntaa Jumalan näkyvän luomistyön rikkaudesta, Kristuksen inkarnaatiosta ja pelastustesteistä, sekä läsnäolosta sanassa ja sakramenteissa. Tällä tavalla kristillinen kuvasto tukisi osaltaan seurakuntiemme opetusta sekä jumalanpalveluselämää.

KIRKKOTAIDETTA KIRKKOIHIMME: MIKSI JA MITEN?

Erkki Pitkäranta

Asetettiinhan teidän silmiene eteen aivan avoimesti Jeesus Kristus ristiinnaulittuna, kirjoitti apostoli Paavali galatalaisille (3:1). Vaikka tiedämme, että Paavali ei tarkoita maalausta, jota hän olisi matkoillaan kantanut ja näyttänyt, sopivat nämä sanat kuvaamaan kristillisen seurakunnan jumalanpalvelustilan kuvaohjelmaa erinomaisesti. Kristittyjen messuhuoneen koristuksena on varhaisista ajoista asti ollut kuvia, jotka kertovat Kristuksen työstä maailmassa ja meidän puolestamme sekä Vanhan testamentin tapahtumista, niistä, joissa Messiaasta puhutaan.

SANA TULI LIHAKSI, KUVATTAVAKSI

Kun Sana tuli lihaksi, toteutui pitkä ennuskuvien sarjan päätös: Jumala tuli ihmiseksi, käsin kosketeltavaksi. Raamatussa on runsaasti jopa satoja jakeita, joissa kehoitetaan katsomaan ja näkemään.

Johannes Kastaja ei tyytynyt sanomaan, että hän, luvattu, on tullut, ja minä tiedotan tämän totuuden teille. Ei. Hän osoitti Jeesusta ja sanoi: Katsokaa, Jumalan Karitsa. Jeesus tuli Jordanille Kastajan luo. Jeesus ei tyytynyt sanoihin, vaan käski Kastajaa kastamaan hänet vedellä, aineella. Jeesus ei tyytynyt jakamaan vain hengen ravintoa, vaan otti leivän, siunasi ja jakoi viidelle tuhannelle. Jeesuksen lupaama kärsiminen, kuolema ja ylösnouseminen kuolleista eivät olleet vain sanoja, jotka kuvasivat ristin tien todellisia tapahtumia. Kuolleista ylösnoussut Kristus ilmestyi monille. Hänet nähtiin ja tunnettiin. Ennen taivaaseen nousemistaan hän kutsui apostolit vuorelle. Kristus puhui heidän kanssaan, ja heidän nähtensä hänet otettiin taivaaseen.

Nämä ovat kristillisten yleisten kirkolliskokousten ankaran tutkimisen, keskustelun ja perusteellisen työn tuloksena syntyneiden uskontunnustusten keskeinen sisältö. On erinomaisen luontevaa, että kristillinen seurakunta, joka näihin uskontotuuksiin tunnustautuu,

haluaa näistä tapahtumista kertovia kuvia messutiloihinsa.

KUVIEN TULEE TUKEA RAAMATUN ILMOITUSTA

Vaikka kuva on tuokio, taitava maalari kykenee yhteenkin kuvaan vangitsemaan paljon Raamatun totuuksista perusteellisesti harkitulla henkilöasetelmalla ja katseiden suunnilla, korostamalla tärkeitä tapahtumia nostamalla ne etualalle ja antamalla niille lisävalaistusta taustalle sommitelluilla henkilöillä tai tapahtumakuvauksilla. Mikäli taitoa riittää, on ihmisten ja erityisesti Kristus-kuvien kasvoniilmeillä mahdollista kertoa Pyhien Kirjoitusten rikkautta. Taiteellisten ilmaisutapojen laajoja mahdollisuuksia ei tarvitse kahlita. Sen osoittavat vaikkapa Michelangelon ja Marc Chagallin työt.

Kirkon historiassa on aina ollut taistelu kirkon jatkuvuuden ja uudistusten välillä. Uusien sukupolvien ymmärrysyritykset ja filosofiset ja maailmankatsomukselliset etsinnät jopa harhapolut voivat viedä niin etäälle Pyhistä Kirjoituksista, että Raamatun ilmoitus syrjäytyy. Meidän aikanamme taiteen pyrkimyksien voimakas virta vie taiteilijoita tulkitsemaan teoksillaan omia sisäisiä tunteitaan ja katsomuksiaan. Siihen ajaa tarve erottautua ja taidemaalilman toimijoiden asenne nostaa esiin poikkeavia tulkintoja. Kristillisessä kirkossa on aina tunnustettu ihmisten persoonallisuudet kuten evankeliumien kirjoittajien laitimissa kirjoituksissa, mutta kirkossa ei voida luopua Kristuksesta ja siitä uskota, joka Pyhistä Kirjoituksista ja uskontunnustuksista on tunnettu.

MERKITYKSELLISIÄ KUVIA PIENELLÄKIN BUDJETILLA

Kirkolla ja seurakunnilla ei ole taloudellisia resursseja niin kuin joskus. Suuret rahat ovat taidesäätöillä ja apurahaorganisaatioilla. Niiden rahoista kilpailu kristillisen uskon traditioista nousevilla taideteemoilla lienee mahdotonta. Mitä voimme siis tehdä? Voimme tyytyä ehkä vaatimattomampaan, mutta ei

Metzin katedraalin lasimaalausikkuna Ristiinnaulitseminen: yksi sotilasta työnsi keihään hänen kylkeensä. Haavasta vuoti heti vettä ja verta. (Marc Chagall)

merkityksettömään. Katakombien taideteokset tuotti vainottu kirkko. Meillä on käytössämme monenlaisia taloudellisten mahdollisuuksiemme rajoissa olevia painatustapoja. Poikkeuksellista kirkon historiassa on sekin, että jumalanpalvelustila täytyy monesti rakentaa joka sunnuntaiaamu aina uudestaan. Opetelkaamme katsomaa kuvia sanan kanssa. Rohkaistukaamme kuvittamaan messutilojamme. Jumalanpalvelustilan taide vaatii seurakunnalta ponnistelua, ettei jäätäisi joka puolelta tulvivan kuvatulvan tahdottomiksi toistajiksi.

MIKSI ME RUKOILEMME?

✍️ Petri Hiltunen

📷 Wikimedia Commons

Rukoilemisen syyt eivät ole kaikkien tiedossa. Usein ajatellaan, että rukoileminen on vastuun siirtämistä Jumalalle. Kun ei itse viitsi toimia, pyytää Jumalaa tekemään asiat puolestaan. Moni myös kuvittelee, että rukous on vain oman mielen rauhoittamista kiireen ja stressin keskellä. Rukoilemistä pidetään virheellisesti myös muotomenona, jolla ei ole mitään todellista merkitystä tai vaikutusta. Siksi meidän on tärkeä tietää, miksi me rukoilemme.

ALUSSA ON HÄTÄ

Rukouksen lähtökohtana on ihmisen tarve ja suoranainen hätä. Joku voi pitää sitä halpamaisena, että ihminen lähestyy Jumalaa vasta sitten, kun on hädässä. Eikö se ole vain teeskenneltyä hurskautta ja kinalosauvan etsimistä? Päinvastoin! ”Jumalan edessä hädän hetki on oikea hetki. Juuri hädän hetkellä Jumala ilmaisee itsensä ja juuri silloin häntä on lupa lähestyä.” (Eero Huovinen)

Meillä ei ole vain lupa lähestyä Jumalaa hädässä, vaan meitä jopa erikseen kehoitetaan siihen: ”Avuksesi huuda minua hädän päivänä, niin minä tahdon auttaa sinua, ja sinun pitää kunnioittaman minua.” (Ps. 50:15)

LOPUSSA KIITOS SEISOO

Millä tavoin ihminen sitten voi kunnioittaa Jumalaa, joka mielellään kuulee rukouksessa meidän hätämme ja auttaa meitä. Sekin sanotaan samassa psalmissa: ”Joka kiitosta uhraa, se kunnioittaa minua; joka ottaa tiestänsä vaarin, sen minä annan nähdä Jumalan autuuden.” (Ps. 50:23)

Hätäänsä huutava ihminen tuo Jumalalle rukouksessa kiitoksensa jo ennen kuin Jumala ehtii vastata meille. Onhan se uskomaton mahdollisuus, että pieni ihminen saa lähestyä kaikkien asiointensa kanssa maailmankaikkeuden Luojaa ja Hallitsijaa. Ja hän on hyvin

kiinnostunut meidän vähäisimmistäkin iloistamme ja suruistamme. Siksi me liitämme rukouksemme aina kiitoksen ja ylistyksen Jumalalle.

ANOKAA NIIN TEILLE ANNETAAN

Miksi meidän pitää esittää Jumalalle toiveemme, vaikka hän tietää ne jo etukäteen? Eikö Jumala toimi ilman meidän toiveitamme? Vai onko rukoilemisen tarkoitus vain muuttaa rukoilijaa?

Ei, vaan rukoilemisella on kyllä salattu merkitys niiden asioiden ja ihmisten kannalta, joiden puolesta me rukoilemme. Raamatussa sanotaan muun muassa: ”Elia oli samanlainen ihminen kuin me. Hän rukoili hellittämättä, ettei saataisi, eikä maa saanut sadetta kolmeen ja puoleen vuoteen. Ja kun hän taas rukoili, taivas antoi sateen ja maa tuotti jälleen hedelmää.” (Jaak. 5:17–18) Jumala toimii siis uskovan ihmisen hellittämättömän rukouksen mukaisesti, kun rukous sopii hänen suunnitelmiinsa.

MILLAISET RUKOUKSET JUMALA KUULEE?

Jumala kuulee uskoviensa kaikki rukoukset. Hän kuitenkin vastaa vain niihin

rukouksiin, jotka ovat hänen tahtonsa mukaisia: ”Me saamme rohkeasti lähestyä Jumalaa uskoen, että hän kuulee meitä, mitä sitten pyydämmekin hänen tahtonsa mukaisesti. Ja kun tiedämme hänen kuulevan kaikki pyyntömme, tiedämme myös, että saamme sen mitä häneltä pyydämme.” (1. Joh. 5:14–15)

Jumala kuulee varmasti, kun rukoilemme Raamatussa olevia rukouksia. Hän on antanut ne meille sanassaan, ja me palautamme nämä rukoukset hänelle takaisin. Isä meidän -rukous on varmasti Jumalan mielen mukainen. Samoin on Jumalalle mieluista, että me rukouksessa pyydämme häneltä syntejämme anteeksi. Jumala kuulee taatusti myös sen, kun rukoilemme: ”Tahtukoon Sinun tahtosi”.

RUKOUKSEN UPEA TEHTÄVÄ

Raamatussa meitä kehoitetaan rukoilemaan toisten puolesta. ”Tunnustakaa siis syntinne toisillenne ja rukoilkaa toistenne puolesta, että parantuisitte.” (Jaak. 5:16) Esirukous on seurakunnan tärkeimpiä tehtäviä, vaikka se on usein näkymätöntä. Rukouksessa me saamme kantaa toisia ihmisiä Vapahtajan eteen, niin kuin halvaantuneen miehen ystävät tekivät (Mark. 2:3–4).

On tärkeää, että muistamme rukouksessa niitä ihmisiä, jotka eivät vielä tunne Kristusta, jotta he pääsisivät taivaalle. Samoin meidän tulee rukoilla seurakuntamme, sen jäsenten ja paenneiemme puolesta: ”Rukoilkaa (...) meidän puolestamme, jotta Jumala avaisi meille oven sanan julistamiseen ja me saisimme puhua Kristuksen salaisuudesta.” (Kol. 4:3)

Rukous ei ole meille raskas velvollisuus vaan iloinen mahdollisuus. Me saamme rukouksessa olla mukana Jumalan omassa työssä, jossa hän toimii luotujensa ajalliseksi ja ikuisiksi parhaaksi. Olethan mukana tässä työssä!

VAINOJEN UHRIEN MUISTOPÄIVÄ

✍️ Jyrki Anttinen

Tammikuun 27. päivänä vietetään vainojen uhrien muistopäivää. Tuona tammikuun päivänä vuonna 1945 puna-armeijan joukot vapauttivat Auschwitzin keskitys- ja tuhoamisleirin. Holokaustille pantiin piste: ei enää koskaan. Mutta onko ihmiskunta viisastunut noista kauheista ajoista?

Tänä vuonna vainojen uhrien muistopäivä osui sunnuntaille, uskon sunnuntaille. Kristittyinä me emme saa unohtaa holokaustia. Tapahtuihan se kristillisenä pidetyssä sivistysvaltiossa, jossa niin teologinen kuin filosofinenkin ajattelu oli ollut varsin syvällistä.

Kristillisessä mediassa huomasi Risto Huvilan ja Pasi Turusen aiheeseen liittyvät artikkelit. Niissä vastattiin edellä esittämäni kysymykseen kielteisesti. He yhdistivät holokaustin Jumalan sanasta eli raamatullisesta kristinuskosta luopumiseen, joka tapahtui niin yliopistoissa, kirkoissa kuin yksittäisten kristittyjenkin kohdalla. Tämä on varmasti totta. Mutta ”pahuuden arkipäiväistymisessä” (Hannah Arendt 1906–1975) meidän tulee olla valppaita myös yhteiskunnassa tapahtuville oikeudellisille muutoksille.

Lakimiehenä minua on kiinnostanut erityisesti juristien rooli holokaustissa, koska siirtyminen totalitaariseen hallintoon 1930-luvun Saksassa ei tapahtunut aseellisella valankumouksella. Viime syksynä Oulussa pidetyssä *Holocaust ja juristit* -seminaarissa selvisi, että juristien rooli tässä kehityksessä oli ollut merkittävä. Poliittisen ilmapiirin muutos vaikutti yliopistoissa paitsi teologiassa niin myös oikeustieteessäkin. Professorit kehittivät doktriineja, joilla jopa rikolliset teot oikeutettiin valtion (kansan)

puolustamisen ja kansallisen hätätilan nojalla. Arvostetun valtiosääntöjuristin, Carl Schmittin (1888–1985), kuuluisa ajatus ”suvereeni on se joka päättää poikkeustilasta” saattoi osaltaan edistää kaiken vallan keskittämistä Hitlerille.

Uusien oppien myötä oikeutettiin lainsäädännön muutokset, jotka olivat keskeisten oikeusperiaatteiden vastaisia, ja laintulkinnat, jotka olivat täysin poliittisia. Esimerkiksi juutalaisen notaarin tuli jatkaa arjalaisen toimistotyöntekijänsä työsuhdetta, vaikka notaari oli joutunut sulkemaan toimistonsa juutalaislakien vuoksi. Vuonna 1937 Korkein työtuomioistuin lopetti juutalaisten työntekijöiden oikeudellisen suojelun kokonaan, koska kansallissosialistien rodulliset periaatteet olivat saavuttaneet laajan hyväksynnän myös suurissa yhteiskuntaluokissa.

” Jumalan sanasta luopumiseen liittyy oikeudesta ja oikeudenmukaisuudesta luopuminen

1930-luvulla Saksassa oli n. 19 000 juristia. Heistä 4 000 oli juutalaisia, jotka menettivät pian toimilupansa tai virkansa. Saksan koko oikeusjärjestelmä radikalisoitui muutamassa vuodessa laillistaen totalitaarisen hallinnon. Muutosta kuvastaa hyvin, että 10 000

juristia vannoi Korkeimman oikeuden rakennuksen edessä uskollisuutta Hitlerille käsi natsitervehdyksessä.

Juristien vastarinta oli vähäistä. Lothar Kreyssig (1898–1986) oli ilmeisesti ainoa, joka tuomarin työssä vastusti vammaisten ja psyykkisesti sairaiden pakkoeutanasiaohjelmaa. Hän ei hyväksynyt Führerin käskyjä oikeuslähteeksi ja joutui luopumaan virastaan vuonna 1942. Kreyssig toimi aktiivisesti myös Tunnustuskirkossa. Hänelle on useita muistomerkkejä.

Rudolf Olden (1885–1940), juutalainen lakimies ja Hitler-kriitikko, pakeni Saksasta kristalliyön jälkeen. Hän julkaisi Prahassa vuonna 1933 kirjan *Hitler der Eroberer* – Hitler, valloittaja. Olden kutsuttiin opettajaksi erääseen yliopistoon New Yorkissa. Matkalla sinne hän kuoli yhdessä 247 matkustajan kanssa, kun saksalainen sukellusvene torpedoi matkustajalaivan Atlantilla. Hänelle on pieni muistolaatta Berliinissä. Ehkä joku muukin juristi

muistetaan.

Jumalan sanasta luopumiseen liittyy oikeudesta ja oikeudenmukaisuudesta luopuminen, josta kummastakin Vanhan testamentin profeetat ankarasti varoittavat. Ne kulkevat rinta rinnan kohti katastrofia. Onkin tärkeää tunnistaa ajoissa myös yhteiskunnalliset ”yhden totuuden” ideologiset pyrkimykset ja vastustaa laillista sortoa laillisesti. Tässä kristityillä on oma tehtävänsä sillä paikalla, jolle Jumala on meidät asettanut, rukouksen kautta ja Raamatun sanan totuuteen turvaten.

Holokaustista on yllättävän lyhyt matka tähän meidän aikaamme, eikä ihminen ole siitä mihinkään muuttunut.

Lothar Kreyssig

Rudolf Olden

VITSAUKSET

➤ Markus Nieminen Wikimedia Commons

Israelin kansan kulkeminen Jumalan johdatuksessa orjuudesta luvattuun maahan on Vanhan testamentin keskeinen pelastusteko. Vanha testamentti on täynnä eksoduksen tapahtumien muistelemista ja soveltamista (Ps. 78:12–55, 105:23–45; Neh. 9:9–25). Mooses on Vanhan testamentin keskeinen henkilö. Uusi testamentti tuo ilmi, miten Jeesuksen seuraajat julistivat Kristuksen olevan se ”Mooseksen kaltainen profeetta” (Ap. t. 3:22–23, 7:37). Eksoduksen matka on myös meidän matkamme! Orjuudesta vapautettu Jumalan kansa vaeltaa kohti luvattua maata, taivasta. Matkanteko on monesti helteistä ja vaivalloista, mutta Kristus kulkee seurakuntansa edellä johdattaen ja ruokkien kansaansa.

VITSAUSTEN PELASTUSHISTORIALLINEN SANOMA

Jumala pelasti kansansa pois Egyptistä, ”orjuuden pesästä”, lyömällä Egyptiä ja faaraota kymmenellä vitsauksella. Vitsaukset sisältävät pelastushistoriallisen sanoman: pelastaessaan kansansa Jumala osoittaa voimansa ja panee vihollisensa ”jalkojensa astinlaudaksi” (Hepr. 10:13). Tämä ei ole ensimmäinen kerta, kun Jumala lyö faaraota vitsauksilla. Myös Abraham saapui nälänhädän ajamana Egyptiin ja käski Saaran esiintyä siskonaan. Saara päätyi faaraan hoviin. Kuitenkin Jumala puuttui tapahtumien kulkuun ja ”antoi kovien vitsausten kohdata faaraota ja hänen hoviansa” (1. Moos. 12:17). Abraham rikastui Egyptissä ja lähti sieltä mukanaan sen aarteet (12:16, 13:2).

Kertomuksessa on yhtäläisyyksiä eksoduksen tapahtumiin. Israelin kansa on Jumalan morsian. Jumala vapautti kansansa Egyptistä kihlataksaan sen morsiamekseen (Jer. 2:2). Orjuuttaessaan Israelia faarao piti vankinaan Jumalan morsianta.

Jumala löi faaraota vitsauksilla. Abrahamin ja Saaran tavoin myös Israelin kansa lähtee Egyptistä mukanaan sen aarteet (2. Moos. 12:35).

Jeesuksen ristissä molemmat esikuvat saavat täyttymyksensä. Lunastessaan koko ihmiskunnan Kristus löi kuolemallaan murskaksi kuoleman vallan. Synnin vankina saatanan orjuudessa elänyt ihmiskunta lunastettiin Jumalan morsiameksi. Kun vihollinen oli lyöty, suoritettiin omaisuuden uusjako. Heluntaina Kristus jakoi aarteita seurakunnalleen: ”Hän astui ylös korkeuteen, hän otti vankeja saaliikseen, hän antoi lahjoja ihmisille.” (Ef. 4:8)

10 VITSAUSTA

Vitsaukset olivat Jumalan tuomio Egyptille ”kaikista sen jumalista” (2. Moos. 12:12). Jumala osoitti voimansa pahan valtaa vastaan. Jumalan käskystä Aaron heitti sauvansa, ja se muuttui käärmeeksi. Myös ”Egyptin tietäjät tekivät samoin taitoillaan”. Kuitenkin tämä Jumalan käärme, Aaronin sauva, nieli sisäänsä toiset käärmeet. Erämaavaelluksella Mooses asetti jälleen käärmeen käärmeitä vastaan. Vaskikäärme kohotettiin ylös tankoon pelastuksen merkiksi käärmeenpuremia sairastavalle kansalle (4. Moos. 21:9). Ristillä Kristus tehtiin synniksi (2. Kor. 5:21) syntisten edestä. Viaton karitsa korotettiin

ylös ristille saastaisena käärmeenä (Joh. 3:14). Kuolemallaan Kristus voitti synnin, kuoleman ja pahan vallan; ”kuolema on nieltä ja voitto saatu” (1. Kor. 15:54).

Ensimmäinen vitsaus on Niilin vesien muuttuminen vereksi. Siitä alkoi Mooseksen julkinen toiminta Egyptissä. Tilanne tuo mieleen Jeesuksen julkisen toiminnan alkamisen Kaanan häissä, missä Kristus muutti veden viiniksi.

Jumala käski Moosesta lyödä Niiliä sauvallaan (2. Moos. 7:15, 19). Mooses näki veren tulevan lyöntinsä voimasta. Myöhemmin erämaassa hän iski samalla sauvalla vettä kalliosta (2. Moos. 17:5–6). Sauvallaan Mooses iski sekä verta että vettä kansalleen pelastukseksi. Ristillä Kristuksen kylkeen lyötiin keihäällä. Siitä haavasta pulppusi meidän pelastuksemme vesi ja veri (Joh. 19:34). Jumalan pelastustyö Egyptissä alkaa vesien muuttumisesta vereksi ja päättyy veren siveelyyn. Jumalan kansan pelastuminen on kokonansa katketty veren suojaan.

Egyptissä palvottiin mm., Niilin jumala Sothista, auringon jumala Rata, lehmän jumala Hathoria ja sammakkojumalatar Heketia. Egyptin velhot ymmärsivät vitsauksista olevansa sodassa elävää Jumalaa vastaan ja varoittivat faaraota: ”Tämä on Jumalan sormi.” (2. Moos. 8:19) Tähän Kristus itsekin viittaa:

”Jos minä Jumalan sormella ajan ulos riivajia, niin onhan Jumalan valtakunta tullut teidän tyköenne.” (Luuk. 11:20) Jeesus rinnastaa saatanan vallan ihmisessä Egyptin orjuuteen ja oman työnsä Israelin pelastukseen.

Yhdeksäs vitsaus on pimeys. Se ennakoi jo kymmenettä eli esikoispoikien kuolemaa. Pimeys ja esikoisen kuolema liittyvät yhteen myös ristillä, missä Jumalan esikoinen uhrataan pimeyden keskellä meidän pelastuksemme tähden.

KONSTIGT MED KONST I KYRKANS RUM?

☞ Jakob Appell

Ar 2016 köpte vår församling, Immanuelförsamlingen i Göteborg, en kyrka av en församling hemmahörande i den baptistiska kyrkofamiljen. Kyrkorummet hade en teologiskt meningsfull arkitektur (kubiskt formad och med fönster som skulle förstärka intrycket av att kyrkan var en lykta, därav kyrkans namn, *Lyktan*), men invändigt var rummet sparsamt utsmyckat och det enda som avslöjade rummets syfte var det enkla korset som hängde på väggen framme i koret. När vi flyttade in blev det därför en viktig fråga hur en församling i den lutherska kyrkofamiljen inreder ett kyrkorum, och på vilket sätt teologiska skillnader gestaltas.

BILDFÖRBUD OCH GUDSNÄRVARO

Återhållsamheten i kyrkorummet hängde troligtvis samman med en reformert förståelse av bildförbudet (2 Mos 20:4). Luthers kristologiska skrifttolkning ledde honom att se bildförbudet i ljuset av Guds människoblivande. Inte bara har människan Jesus gett oss en *sann* bild av Gud. Något jordiskt, kött och blod, rymmer hela gudomens fullhet (Kol 2:9). Jesus inte bara *kan* tillbes, han ska tillbes. Det är förstås inte härstrån som tillbes, utan personen som har härstråna, men likväl är härstråna uttryck för Guds bejakande av att materia bär gudomligheten. Krucifix och konstverk som genom kyrkohistorien försökt avbilda Jesus, vare sig de nu var lika "originalet" eller utsmyckade med symbolisk innebörd (som t ex den gode herden), har i lutherskt tänkande godtagits som hjälpmedel för tillbedjan av den osynlige Gudens avbild, *Jesus* (Kol 1:15).

Den kyrkliga konsten står dock inte helt på egna ben, utan är tjänare åt den i Ord och Sakrament närvarande Kristus. Det reformert präglade kyrkorummet hade mer karaktären av ett klassrum,

avsedd för förkunnelse, och en scen, avsedd för musikaliska inslag. Luthersk betoning av att det ändliga rymmer det oändliga (Gud blir människa) återspeglas av att kyrkorummet i gudstjänsten blir platsen för Guds närvaro. Genom dopets vatten rör Gud vid den som döps. Genom prästens användning av nycklamakten, i avlösningen och i förkunnelse, är Kristus den som talar och handlar. När altaret dukas blir bröd och vin bärare av den inkarnerade Gudens kropp och blod. Kyrkorummet är inte ett klassrum. Det är det allra heligaste i templet!

INNE I DET ALLRA HELIGASTE

Vi ska komma ihåg att templet var oerhört rikt utsmyckat, helt enligt Guds anvisningar, och fyllt med bilder och symboler som pekade mot en osynlig verklighet. Keruberna som var invävda i förlåten (2 Mos 26:31) bevakade symboliskt vägen in i det allra heligaste, precis som keruber en gång sattes att bevakas vägen till livets träd (1 Mos 3:24).

När vi inredde kyrkorummet blev detta vägledande för oss. Bakgrunden i koret gestaltar en öppen port, med två uppställda dörrar. Men dörrarna är inte öppnade utåt, utan inåt. Gudstjänsten firas *innanför* förlåten, så att säga. Hebreerbrevet uppmanar oss att frimodigt gå in i det allra heligaste i kraft av Jesu blod (10:19), som i nattvarden blir "för dig utgjutet". Och vägen in genom förlåten går genom hans *kropp* (10:20). När Jesu kropp hängde livlös på korset rasade förlåten i templet och det blev fritt fram in i det allra heligaste. På väggen, mitt i "portöppningen", hänger därför ett kors. Korset har en speciell design, med konturerna av den korsfäste och uppståndne Kristus som öppnat vägen för sin och Guds närvaro och gemenskap med oss, redan här i tiden, i gudstjänsten.

På de två portarna hänger tavlor. En familj i församlingen donerade två kopptiska ikoner som föreställer Kristus på förklaringsberget och Kristus som den gode herden. Ortodoxt tänkande kring ikoner leder inte alltid tankarna rätt, men de två tavlorna i vårt kyrkorum står som tjänare åt den verklighet som sker kring dopfont, predikstol och altare. När Kristus själv kommer nära kan ikonerna, utan ord, få fördjupa den tillbedjan och begrundan som Ord och Sakrament ger upphov till, också när gudstjänsten är slut och tystnaden tar vid. Den kyrkliga konsten betyder med andra ord inte vad som helst, utan hämtar sin näring och riktning i det att Kristus har talat och handlat **MED** ord. Och då kan bilden säga mer än 1000 ord, som ordspråket lyder. Det synliga involverar ytterligare ett av våra fem sinnen, som tillsammans med övriga sinnen tas i bruk av den levande Guden när evangeliet ska räckas från Guds hjärta till människors hjärtan. Det har också påpekats att människan inte enbart styrs av sitt förnuft, en idé som upplysningen betonade, utan framförallt av sitt hjärta. Exempelvis utgörs reklam till största delen av bilder, vars syfte är att fånga våra hjärtan och väcka drömmen om "det goda livet" och det vi bara *måste* ha för att uppnå det livet. Kyrkans rum kan därför på ett kreativt sätt utsmyckas för att "ta upp kampen" om våra hjärtan och låta det synliga förmedla bilden av det verkligt goda livet, i Guds gemenskap, som upprättats genom Jesu försoningsdöd på korset.

EN BILD SOM SÄGER MER ÄN 1000 ORD?

En av tavlorna i Immanuelkyrkan föreställer Jesus som den gode herden. Bilden visar herden med en mångfald av får runt omkring sig. Långt borta är de får som gått vilse och strövar i torra ökenlandskap. Det är livet utan Herden. Men den gode Herden kallar på

dem. Livet på avvägar må ha gjort fåret smutsigt och förskräckligt, men det är inte ett bekymmer för Herden. På bilden förs fåren över en bro gjord av trä, vilket konstnären associerat med korsets trä, och det är samtidigt en bro över det vatten som skiljer det gamla livet från det nya. Det leder tankarna till dopets renande vatten och det nya livet i Kristus. I den färhjord som är hos Herden märks tre "kategorier" av får. Det är det svaga fåret som är i Herdens famn. Ängsligt stirrar det upp mot Herden och möter hans lugnande blick. Herdens dräkt är vit, som får varje smutsfläck på fåret att synas, men herden har samtidigt en röd mantel, som leder tankarna till Lammets (!) blod som tvättar våra kläder vita (Upp 7:14). Vid herdens fötter ligger får som funnit vila. Hos Herden är det, som det står, att "inget fattas

mig" (Ps 23:1). Han låter mig vila på gröna ängar och för mig till vatten där jag finner ro. Ett av fåren störs i sin ro, kanske som från ett lockrop ifrån den omkringliggande världen. Fåret på den högra sidan har i den gode herdens vård mognat, och tar ett första stapplande steg i den gode herdens fotspår. Endast där Herden trampat upp en väg är det tryggt att vandra, fårets klöv är precis innanför stigen, men herdens fötter är samtidigt de genomborrade fötterna. Vägen i hans efterföljd är fylld av smärta – och nåd. Vid herden, och det mognade fåret, växer en buske fram med frukter som har samma blodröda färg som herdens mantel, som liksom vidrör samtliga av fåren i hjorden. Den frukt som växer fram bland fåren hämtar sin kraft i Kristi blod, "för dig utgjutet", till syndernas förlåtelse.

Dessa tankar kan Guds Ande ge genom ett stilla betraktande av bilden, men den egentliga källan är Skriftens ord om den gode Herden. Bilden tjänar evangeliet när den väcker den inlevelseförmåga Gud gett och predikar genom bildens förkunnelse utan ord. En del kyrklig konst kan dock, inte ens med den bästa välvilja, leda tankarna såsom Skriften leder dem. Ett visst omdöme behövs därför när en kyrka utsmyckas för att tillsammans med Ord och Sakrament tala till människans hjärta, genom alla hennes sinnen, om den korsfäste och uppståndne Kristus som i gudstjänsten blir "för dig utgiven".

*Jakob Appell
Kyrkoherde i Immanuel församlingen,
Göteborg*

Immanuelkyrkan har formen av en lykta, tänkt att illustrera att kyrkan är världens ljus som hämtar sitt ljus i Guds ords lykta (Ps 119:105).

Portarna är öppnade, in i det allra heligaste.

Bilden av Jesus som den gode herden "säger mer än 1000 ord" men först därför att Skriften talat om herden med ord.

Sain kutsun pappispulasta karsivän Englannin evankelisuterilaisen kirkon (ELCE) apupapiksi Coventryyn ja Oxfordiin. Molemmissa seurakunnissa toimitaan vierailevien pastoreiden varassa. ELCE on pieni, tunnustuksellinen luterilainen kirkko, joka syntyi Englantiin muuttaneiden saksalaisten leipurien aloitteesta 1890-luvulla. He kääntyivät opillisen selvyden vuoksi Yhdysvaltojen tunnustuksellisen Missouri-synodin puoleen. Lähetyshiippakunta on vienyt päätökseen neuvottelut, jotka koskevat kirkollisen yhteyden luomista ELCE:n kanssa.

KAKSI SEURAKUNTAA VAILLA OMAA PAIMENTA

Coventryn Good Shepherd -seurakunnalla on oma käytännöllinen ja moderni kirkkotilansa. Maaomaisuuden tuotoilla kasvatetaan seurakunnan varallisuutta, jotta tulevaisuudessa olisi varaa palkata oma pastori. Messuissa käy säännöllisesti 15–20 seurakuntalaista. Papittomina pyhinä veisataan yhdessä, luetaan kirkkotekstit sekä jonkun pastorin kirjoittama saarna. Vierailuni aikana voitiin viettää kolmen kuukauden ajan joka pyhä messua. Messun jälkeen opetin viitenä sunnuntaina luterilaisen opin rakennetta.

Oxfordissa on ns. luterilainen missio, seurakunnan alkumuoto, joka järjestää messuja ja raamattupiirejä. Apupapin vierailun eräs hedelmä on Coventryn ja Oxfordin tiiviimpi yhteistyö. Pastorien lainaamisen toivotaan jatkuvan.

Britanniassa ei ole enää puhuttakaan katusoitteeseen sidotusta seurakuntajäsenyydestä. Yksi perhe saapuu tunnin ajomatkan päästä lännestä, toinen pohjoisesta kahden tunnin matkan. Matkustimme Marjan kanssa sunnuntaiaamuisin junalla vajaan tunnin matkan Coventryyn ja iltapäivällä vielä toisinpäin Oxfordiin messuun.

Asuimme Oxfordissa tyttäreemme Helenan ja Paulin kodissa. Seurakunta lennätti meidät Suomesta Gatwickiin ja takaisin, vastasi ruoka-aineista ja junalipuista. Eläkeläisenä maksoin

Pastori David Jackson siunaa koptitaiteilija Fadi Mikhailin alttaritaulun käyttöön St Paul's Lutheran Churchissä, Borehamwoodissa, vuonna 2010. Mikhailin taidetta on nähtävillä myös s. 13

itselleni palkan. Britannian terveydenhoitojärjestelmä NHS huolehti ilmaiseksi terveydestämme.

Joulun vietimme Farehamissa paikamme Tapanin ja miniämme Sarah'n perheen sekä vuosia sitten tutuksi tulleen seurakunnan kanssa.

YHTEISTYÖMAHDOLLISUUKSIA ELCE:N KANSSA

ELCE itsenäistyi v. 1954. Siinä tilanteessa oli Lontoon alueella kaksi seurakuntaa. Kirkko alkoi levitä eri puolille Britanniaa. Nykyään ELCE:llä on 14 seurakuntaa ja kuusi missiota. Rekisteröityyn jäsenistöön kuuluu 800 kristittyä. Kirkon 11 pastoria on kotoisin kymmenestä eri maasta Brasiliasta Latvian ja Yhdysvaltoihin. Cambridgessä sijaitsee kirkon koulutuslaitos. Se perustettiin v. 1962 piispa Bo Giertzin avausnoin. Westfield Housessa on vaikuttanut kuuluisia luterilaisia oppineita. ELCE:llä on Cambridgessä oma Internet-radioasemansa ”Lutheran Radio – UK”. ELCE:n polttava ajankohtainen

kysymys on kunnollisen luterilaisen järjestysmuodon luominen Britannian lakipykälien tiheässä metsässä.

Miten ELCE ja Lähetyshiippakunta voisivat auttaa toisiaan? Meidän hiippakuntajärjestyksemme voisi olla tukena ELCE:n luterilaisille. Lähetyshiippakunnassa on paljon korkeatasoista lapsi- ja nuorisotyön osaamista. ELCE voi tarjota määräaikaista, kehittäviä seurakuntatyön paikkoja suomalaisille. Kuka tietää, tuoko tulevaisuus mukanaan päätömmisiä virkoja. Westfield House on tärkeä kanava korkeakoulutason teologisiin opintoihin ja jatko-opiskeluun.

ENGLANNISSA ALLE 5 % LAPSISTA KASTETAAN

ELCE:n kautta ja kanssa voimme myös paremmin sisäistää kirkon tosi luonteen. Britanniassa kastetaan enää alle 5 % lapsista. Maisemaa hallitsevat lukemattomat ylväät mutta tyhjentyneet kirkkorakennukset. Kirkollista valtavirtaa ei enää ole, kuten oli vuosiasata sitten. Pian ei ole Suomesakaan. Ei pidä langeta itsepetokseen, että on kuuluttava Sodomaksi muuttuvaan kirkkoon. Englannissa toimii myös pieni liberaali luterilainen kirkko. Ajan virran mukaan meneminen on kuluttanut sitä koko ajan pienemmäksi. Sitä tietä on siis kokeiltu huonoin tuloksin. On myös muita, siirtolaisten kieliä käytäviä luterilaisia kirkkoja.

Ei pidä unohtaa sitäkään, että luterilaisuus on ollut myös osa Englannin kirkkohistoriaa. Lutherin Galatalaiskirjeen selitys ilmestyi englanniksi jo 1575 ja on siitä lähtien vaikuttanut saarivaltiossa. Englannin puritaanit ovat vaikuttaneet suomalaisiin herätyksiin.

On aina uudelleen palattava Jumalan sanan ja Raamatun opin perusteisiin. Siinä meillä on yhteistä ELCE:n kanssa. Silloin pieni ei ole ainoastaan kunnista, vaan se on siemen, joka itäessään ja juurtuessaan tuottaa uutta elämää. Suomen länsirannikolla pienuuden mahdollisuudet on puettu oivalliseen sananlaskuun ”*vähäs pali seisoi!*”

"Kuka on lumonnut teidät, joiden silmäin eteen Jeesus Kristus oli kuvattu ristiinnaulittuna?" (Gal. 3:1)

Eräällä perheen automatkalla poikkesimme kirkkoon jossakin päin Balkania. Huomioni kiinnittyi kirkon seinustalla muutaman metrin korkeudella olevaan tyhjään saarnastuoliin, jonka reunan yli ojentui nuhjuisen takinhihan osittain peittämä käsivarsi. Henkilöstä tuon käden takana ei näkynyt mitään, mutta tuo käsi, jonka sormista yksi oli katkennut, kannatteli rosoista puuristiä, jolla riippui ristiinnaulittu Kristus.

Ajattelen, että siihen veistokseen oli onnistuneesti kuvattu sekä apostolien että koko kirkon julistustyö. Tärkeintä oli, että syntiemme tähden ristiinnaulittu Jeesus Kristus tuotiin realistisella tavalla silmiemme eteen aina kun seurakunta kokoontui. Sanan julistajalla oli tehtävänä nostaa tuo risti nähtäville. Hänen oma osansa oli kuitenkin jäädä sivuosaan, jopa siinä määrin, ettei kirkkovieras jälkeensä osannut kuvata muuta kuin hänen puutteitaan. Mutta ristiinnaulittu ei jäänyt piiloon.

Matkamme jatkuessa poikkesimme kirkkoon toisessakin kaupungissa. Sielläkin saarnastuolin reunalla oli vastaava veistos. Tosin tällä kertaa koristeellisen hihan alta näkyvä kultainen käsi kannatteli jalokivin koristeltua kultaristiä. Jos ristillä oli Jeesus, loistosta lumoutuneet silmäni eivät häntä nähneet.

Monta kertaa kiusauksenamme on yrittää esittää todellisuutta kauniimpaa kuvaa. Jokainen meistä haluaisi nähdä loistoa ja menestystä, niin henkilökohtaisessa elämässään kuin seurakunnassakin. Tahtoisimme keskittyä katsomaan ja seuraamaan Jeesusta jonnekin muualle kuin ristille. Unohtamme, että jopa Jeesuksen näyttäytyessä loistavimmillaan kirkastusvuorella oli puheenaiheena juuri lähestyvä ristinkuolema. Sivuuutamme helposti sen, että ylösnousutkin Jeesus tunnistettiin ristillä lyödyistä haavoistaan. Hämmästelemme epäuskoisina sitä, että Ilmestyskirja kuvaa Kristuksen vielä taivaassakin teurastetun karitsan kaltaiseksi.

Juuri ristiinnaulittua Kristusta me kuitenkin tarvitsemme kaikin aistein vastaanotettavaksemme, jottemme lumoutuisi sielunvihollisen juonista, jotka aina kääntävät huomiomme omiin tai toisten ihmisten tekoihin. Tuo kärsimyksen ja rangaistuksen kuva ei ehkä ole kaunis katsella, mutta siinä tuodaan silmiemme eteen koko Jumalan pyhyys ja kirkkaus, viisaus ja voima, rakkaus ja armollisuus samalla kertaa. Juuri siinä, että Jeesus kuoli syyttömänä ristillä, on sinun tekojesi, rikkomustesi ja laiminlyöntiesi sovitus. Ristillä riippuu sinun auttajasi. Sinunkin, joka luulet, ettei oman tuskasi keskelle yltävää auttajaa enää ole.

Ville Typpö

Suomen Luther-säätiön tiedotuslehti

Päätoimittaja: Jubana Pohjola
Toimitussihteeri: Samuli Siikavirta
Tilaukset: 050 5225 855
tiedotus@luthersaatio.fi

Taitto: Marko Oikarinen
Paino: I-print
ISSN 1457-9901
Nordea IBAN: FI59 1023 3000 2354 52

PALA TAIVASTA – PALA TAITEILIJAA

✍️ Heidi I.

📷 Olli Järvinen

On tammikuinen sunnuntai-ilta päivä käpyläläisessä kodissa. Olen kyläilemässä ystäväni Elina Järvisen luona. Perheen Assi-kissa käpertyy jalkojemme juureen kerälle torkkumaan. Sovimme, että Elina lepäilee samalla, kun juttelemme, sillä hän sai vajaa kymmenkunta vuotta sitten CFS-diagnoosin. Tarkkaa syntymekanismia ei vieläkään tiedetä, mutta sairaus invalidisoi ja pahimmillaan sulkee koko elämän neljän seinän sisälle.

Keskustelu alkaa viristä vilkkaana.

– Kasvoin uskovaisessa kodissa Kullaan Leineperissä, nelilapsisen perheen keskimmäisenä. Opiskelin Turussa suomen kieltä ja kirjallisuustiedettä ja valmistuin äidinkielenopettajaksi. Turusta löytyi myös puoliso Olli, jonka myötä tutustuin Lähetyshiippakuntaan ensin Porissa ja nyt täällä Helsingissä, jossa olemme Markuksen seurakunnan jäseniä.

TAITEILIJAELÄMÄÄ

Kuvataide on ollut osa Elinan elämää lapsuudesta saakka.

– Niin kauan kun pystyn luovuuttani käyttämään, niin pärjään. Joskus riittää, että saan vartin tehtyä, ja päivä on pelastettu, mahdollisesti jopa seuraava.

– Mielikuvitusmaailma on elänyt minussa lapsuudestani saakka, en ole koskaan lakannut leikkimästä. Oli se sitten maalausta, nukenvaatteiden ompelua tai paperinukien tekemistä. Haluan piirroksieni välittävän puhdasta iloa ja riemua.

Ideoita Elinalla riittäisi vielä vaikka kuinka, mutta sairaus asettaa omat rajoitteensa.

– Olisin halunnut aikoinani opiskelmaan kuvataiteita, mutta ajattelin, etten ole tarpeeksi hyvä. Se kaduttaa välillä vieläkin ja nyt on ehkä jo liian myöhäistä.

Tähän mennessä Elina on jo kuvittanut yhden lastenkirjan. Muutoin Elinan töitä voi ihailia esimerkiksi hänen Instagram-tileillään *sinibanhi* ja *sinibanhi colours*.

PIENPIIRIT – PALA TAIVASTA MAAN PÄÄLLÄ

Elinan sairastumisen myötä myös seurakuntaelämä oli mietittävä uudelleen.

– Helsinkiin muutettuumme oli heti selvää, että pitää koota raamattupiiri, joka kokoontuu meillä. Se ravitsee

ja saan olla yhdessä seurakuntalaisten kanssa. Raamattupiirissä saa unohtaa maalliset murheet. Sen jälkeen on aina helpompi uskoa. Samasta syystä halusin perustaa Ompeluseuran. Haluan tutustua ihmisiin, jotta minulla on sitten kirkkokahviseuraa, kun pääsen messuun, Elina nauraa.

– Minun kanssani saa tulla juttelemaan vaikka musiikista, kirjallisuudesta tai periodipukeutumisesta, sanoo Elina, ja mieleeni muistuu eräskin renessanssipuku, jota hän taitavasti Ompeluseurasamme valmisti.

KOTIEHTOOLLINEN – TAIVASJUHLAA

Elina iloitsee siitä, että messua voi kuunnella netin kautta suorana lähetyksenä.

– Koen olevani osa seurakuntaa, kiitos sen, miten minut on otettu vastaan niin harvoina kertoina, kun olen päässyt mukaan ja sen, että saan pyytää ehtoollista kotiin.

Kotiehtoollinen on muodostunut Elinalle tärkeäksi.

– Odotan sitä aina ihan hirveästi. Nautimme sen yhdessä Ollin kanssa, perheenä. Kun olen saanut kotiehtoollisen ja kuuntelen messua netistä, tuntuu kuin olisin osa ehtoollista viettävää seurakuntaa. On puhuttelevaa kuulla sanat: ”sinun puolestasi.” Ehtoollinen ja sitä kautta koettu seurakuntayhteys ovat iso osa jaksamistani. Vaikka en koskaan tässä ajassa parane, niin ehtoollinen muistuttaa minua siitä, että kerran taivaassa on pysyvästi hyvä olo.

Elina Järvinen haluaa piirroksensa välittävän iloa. Sairauden keskellä Elina ammentaa iloa nettimestsun kuuntelemisesta ja pastorin kotiin tuomasta ehtoollisesta.